

הכנסת

הוועדה לענייני ביקורת המדינה

סימוכין: 02817617
ירושלים, ט"ז בתמוז, התשע"ז
10 יולי 2017

סיכום דיון

מיום שני ט"ז בתמוז, התשע"ז, 10 ביולי 2017 בנושא:

ילדים ובני נוער בסיכון בפנימיות של משרד הרווחה - דוח מבקר המדינה 67

- הוועדה מודה למבקר המדינה וצוות משרדו על כתיבת הדוח החשוב והמקצועי.
- הוועדה שמעה את דבריו של מר בני גולדמן, מנהל אגף במשרד מבקר המדינה על כך שבתהליך הוצאת ילד מביתו, המדינה צריכה לקחת על עצמה למעשה אחריות הורית והדוח מלמד על בעיות משמעותיות בתחום. מר גולדמן הוסיף כי הדוח מצביע על התקדמות איטית מאוד עד עמידה במקום למרות שוועדות מקצועיות שונות נתנו במהלך 30 השנה האחרונות המלצות שונות לטיפול בנושא ובפועל זה לא התקיים.
- הוועדה מודה למנכ"ל משרד העבודה הרווחה והשירותים החברתיים ד"ר אביגדור קפלן, על השתתפותו בישיבת הוועדה.
- הוועדה שמעה את דבריו של ד"ר קפלן על כך שהחל מיום כניסתו לתפקיד המנכ"ל לפני כחצי שנה, הוא עוסק בדוח ולצורך כך הטיפול בפנימיות קיבל יחס מועדף. ד"ר קפלן ציין כי נעשו מספר פעולות לטיפול בנושא ובין היתר הקמת ועדות מיוחדות ביחד עם נציגי אקדמיה להסדיר נושאים כגון: הקשר שבין הקהילה והפנימייה, אופי הטיפול ביחס למאפייני הילדים וצורת הטיפול ופיקוח ובקרה, בנוסף נערך מבצע ביקורות ונשלחו צוותים ל-111 הפנימיות שבאחריות משרד הרווחה ובעקבות הביקורות מספר מנהלי פנימיות נקראו לשימוע בשל ממצאים חריגים. ד"ר קפלן הוסיף שמשרד הרווחה עורך רפורמה בכל נושא רישוי פנימיות הכולל נהלים ובנושא התעריפים המשרד בוחן שינוי במבנה המכרזים ועדכון תעריפים. ד"ר קפלן עדכן כי משרד הרווחה מקים מינהל פיקוח ובקרה שיעמיק את הפיקוח והבקרה ויחל לפעול כבר בחודשיים הקרובים.
- הוועדה שמעה את דבריה של הגב' רקפת בן גיא סגנית מנהלת אגף במשרד הרווחה על כך שמנכ"ל המשרד הטיל עליה לאחרונה לעסוק רק בנושא הפנימיות ובשלב זה מבוצעת עבודת למידה וכעת פועלים באמצעות ועדה שתעסוק במספר נושאים ובין היתר מיסוד וקביעת אופי הטיפול בהתאם לפרופיל האוכלוסייה של הילדים בפנימיות ביחס לגיל הצטרפותם לפנימייה כיוון שקיים הבדל בין הטיפול בילד בגיל 6 או 7 לבין נער המצטרף לפנימייה בגיל 14 או 15. גב' בן גיא ציינה כי מערכת ממוחשבת של תיקי החניכים קיימת אך נמצאת בבחינה ובשלב זה פועלת באופן מצומצם.
- הוועדה שמעה את דבריו של עו"ד ערן נריה ממשרד המשפטים על כך שהסיוע המשפטי במשרד המשפטים שותף לממצאי דוח המבקר ומתמודד עם הממצאים כאשר הסיוע המשפטי מייצג בני נוער. עו"ד נריה הסביר שבמקרים רבים המערכת עובדת באופן בירוקרטי ואיטי דווקא במקרים שיש צורך לתת מענה מהיר כמו במקרה של אישורי חופשה לנוער

הכנסת

הוועדה לענייני ביקורת המדינה

- שמתעכבים. עו"ד נריה הסביר כי בעיות נוספות הקיימות בנושא הטיפול בפנימיות לילדים ובני נוער הן היעדר מסגרות בקרב האוכלוסייה הערבית.
- הוועדה שמעה את דבריו של מר מרדכי וינטר, יו"ר המועצה לילד החוסה, על כך שהמדינה לא מיישמת את חוק הפיקוח על הפנימיות כאשר קיים פער משמעותי בין התעריף הנדרש לבין המצב בפועל.
 - הוועדה שמעה את דבריה של הגב' ענת נחמיה מנכ"לית הפורום הציבורי של כפרי הנער והפנימיות בישראל, על כך שקיימות תוכניות כגון יתד ותוכניות אחרות אולם אלה לא נותנות מענה לילדי הפנימיות. גב' נחמיה ציינה כי ללא שיתוף פעולה של השלטון המקומי תהיה בעיה משמעותית לקדם את הטיפול בנושא.
 - הוועדה שמעה את דברי של מר יואב אפלבוים מנכ"ל המועצה לילד החוסה על כך שהתקצוב שכבר לפני 5 שנים היה תיקצוב חסר נשאר קבוע בעוד שהצרכים והמשאבים הנדרשים עלו במהלך השנים. מר אפלבוים ציין כי דוח של מרכז המחקר והמידע של הכסת הצביע על פערים משמעותיים בין המצב הקיים לבין הצרכים. מר אפלבוים צין כי בעקבות עתירה לביהמ"ש הוצא פסק דין שקבע כי יש להעלות את התעריפים שמשרד הרווחה מעניק למפעילי הפנימיות.
 - הוועדה שמעה את דבריה של עו"ד רחלי הכהן מהמועצה לשלום הילד, על כך שהשינוי הארגוני במשרד הרווחה יביא להפרדה בין השירותים החוץ ביתיים והשירותים בקהילה, לדעת המועצה לשלום הילד הפרדה זו תביא לפגיעה ברצף הטיפול.
 - הוועדה מברכת את משרד הרווחה על הפעילות המבורכת לטיפול בליקויים שעלו בדוח ועל פתיחת תוכניות כדוגמת תוכנית "יתד" למתן פתרונות דיור תומך לבוגרי פנימיות. יחד עם זאת הוועדה קוראת למשרד הרווחה לצמצם לוחות זמנים על מנת להביא את ההמלצות הרבות ליישום מהיר בפועל.
 - הוועדה מבקשת לקבל עדכון ממשרד הרווחה, תוך שבוע (עד ליום 17 ביולי 2017) בקשר למועד פרסום מכרז להפעלת מסגרת חוץ ביתית לילדים ועד מתי הוא יהיה תקף.
 - הוועדה מבקשת לקבל ממשרד הרווחה עדכון חודשי על התקדמות פעולות המשרד ליישום המלצות דוח המבקר.
 - הוועדה מבקשת לקבל ממשרד הרווחה, תוך שבוע (עד ליום 17 ביולי 2017) עדכון בהקשר למועד הפעלת מינהל הפיקוח והבקרה החדש.
 - הוועדה מבקשת לקבל ממשרד הרווחה, תוך שבוע (עד ליום 17 ביולי 2017) עדכון בקשר להוצאת דרישה תקציבית ממשרד האוצר בנושא נושא העלאת התקציב הנדרש להפעלת פנימיות.
 - הוועדה מבקשת לקבל ממשרד הרווחה, תוך שבוע (עד ליום 17 ביולי 2017) עדכון לעניין השמה של רכז בוגרים בכל הפנימיות.
 - הוועדה מבקשת לקבל ממשרד הרווחה, דוח תיקון ליקויים לממצאי דוח מבקר המדינה.